

NYT om naturbeskyttelsesloven

Marts 1999 – Indrykning nr. 235-241

Indhold

- 235. Fravigelse fra planlægningsforbud i internationalt naturbeskyttelsesområde
- 236. Udsætning af bæver (Castor fiber) og udsætning af fremmede arter generelt.
- 237. Fortolkningsmanual til danske naturtyper omfattet af EF-habitatdirektivets bilag I
- 238. Redaktionelle fejl i bekendtgørelse om internationale beskyttelsesområder
- 239. Afbrænding af hede (NBSKL § 3)
- 240. Vestre Landsrets dom af 12. februar 1998 som stadfæstet af Højesteret den 2. oktober 1998 om afvisning af sagsanlæg som for sent indgivet (NBSKL § 88)
- 241. Naturklagenævnets afgørelse (formandsafgørelse) om opfyldning af en mose omfattet af en lokalplan (NBSKL § 3)

235. Fravigelse fra planlægningsforbud i internationalt naturbeskyttelsesområde

Med Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 782 af 1. november 1998 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder er der mulighed for, at miljø- og energiministeren i særlige tilfælde og under respekt af forpligtelserne i Habitatdirektivets artikel 6 kan tillade fravigelse af planlægningsforbuddet i bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Et amt havde på baggrund af skærpede miljøkrav planlagt udvidelse af et eksisterende rensningsanlæg, og i forbindelse med justeringen af grænserne for EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder i 1994 blev der taget højde for denne placering.

Under forberedelserne af regionplantillæg med VVM- og konsekvensvurdering viste det sig, at der siden den første planlægning var kommet ny teknologi, der medførte, at en anden placering end den i 1994 forudsete ville være mere hensigtsmæssig. Desuden viste konsekvensvurderingen, at den alternative placering også udfra naturmæssige hensyn i relation til EU-forpligtelserne ville være bedre.

Naturstyrelsen mente på den baggrund, at den alternative placering opfyldte bekendtgørelsens og dermed Habitatdirektivets krav om, at anlægget ikke ville forringe området og dets

integritet, hvorfor miljø- og energiministeren tillod afvigelse af planlægningsforbuddet i bekendtgørelsens §3, stk. 2.

(Skr. af 30. november 1998, j.nr. D 3035/550-0013, j.nr. SN 1996-143/9-0010)

236. Udsætning af bæver (*Castor fiber*) og udsætning af fremmede arter generelt.

Forholdet til naturbeskyttelsesloven, habitatdirektivet m.v.

A. Indledning

Udsætning af fremmede dyr har været genstand for megen debat igennem det sidste år. Debatten er blevet aktualiseret af planerne om udsætning af bæver (*Castor fiber*) som led i naturgenopretning forskellige steder i landet.

Dette er så vidt vides nyt i Danmark, og derfor redegøres der i denne indrykning om lovgrundlaget, der regulerer udsætning af dyr og med bæver som eksempel.

B. Udsætning af dyrearter efter naturbeskyttelseslovens § 3, herunder udsætning af bæver (*Castor fiber*)

Bæveren (*Castor fiber*) lever i alle slags ferskvandssystemer: vandløb, kanaler, vandhuller, søer o.s.v. både i skovområder og i åbent land.

Efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven er alle søer, moser, enge, hvis areal overstiger 100 m², og hvor der har udviklet sig et karakteristisk plante- og dyreliv, beskyttet. Endvidere er vandløb, som fremgår af den udpegning, der blev foretaget af amtsrådene i midten af 1980'erne og efterfølgende godkendt af miljøministeren, beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 må der ikke "foretages ændring af tilstanden af naturlige søer, moser, enge hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljø- og energiministeren efter indstilling fra amtsrådet er udpeget som beskyttede.

Udsætninger i vandområder beskyttet efter § 3, der forudsætter eller indebærer fysiske indgreb, vil *altid* kræve tilladelse fra amtsrådet.

I de tilfælde, hvor der *ikke* foretages fysiske indgreb i forbindelse med udsætningen, betragtes selve udsætningen normalt også som en ændring af tilstanden i det beskyttede område.

Udsætning af bæver på lokaliteter omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil kræve tilladelse fra amtsrådet. Tilladelsen skal omfatte de arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som ligger inden for det leveområde de udsatte bævere forventes at få.

Bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 31 træder ikke i stedet for naturbeskyttelseslovens § 3.

C. Vedr. informationskrav i forbindelse med udsætning af dyrearter, der idag ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark, og som derfor kræver tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 31 stk. 1 og 2

Naturbeskyttelseslovens § 31, stk. 1, fastsætter, at dyr, der ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark, ikke må udsættes i naturen uden miljøministerens tilladelse.

Bestemmelsen gør det muligt at hindre udsætning af ikke naturligt hjemmehørende arter, der vil kunne have negative økologiske effekter på naturligt hjemmehørende arter og deres levesteder.

Genindførsel af vildtlevende arter, der tidligere har været hjemmehørende, kræver også tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 31, i hvert fald hvis der er forløbet en længere periode, siden de udgik af den danske fauna.

Afgørelse i sager vedrørende udsætning træffes af Naturstyrelsen.

I forbindelse med udsætning af dyrearter, der idag ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark, skal det sikres, at den indførte art ikke påvirker natur og miljø på uønsket måde. Dette svarer i princippet til den økologiske risikovurdering, der foretages i forbindelse med udsætning i miljøet af genmodificerede organismer.

Udsætning i miljøet bør generelt foretages på en kontrolleret måde, så det undgås, at der sker uønskede ændringer i miljøet. Dette sikres ved foretage udsætningen trinvis fra lille til stor skala og ved at starte med høj grad af indeslutning, som gradvis hæves i takt med, at kendskabet til artens effekt på miljøet øges.

Der kan skelnes mellem to typer af udsætning:

- Udsætning af arter, der let vil kunne genindfanges (f.eks. store pattedyr)
- Udsætning af arter, der ikke vil kunne genindfanges (f.eks. fisk og insekter)

Det vil afhænge af en sag-for-sag vurdering, hvorvidt det er nødvendigt med strenge indeslutningsforanstaltninger (fysiske og / eller biologiske) i de to ovennævnte typer af udsætning.

D. Oplysningskrav i forbindelse med udsætningssager

Naturstyrelsen har med udgangspunkt i bl. a. forudsætningerne for naturbeskyttelseslovens § 31, stk. 1 og 2, Vejledning om naturbeskyttelsesloven (Miljøministeriet 1996) s. 128 samt erfaringer m. v. i forbindelse med udsætning af genmodificerede organismer overvejet, hvilke oplysninger, der som minimum er påkrævet for at vurdere en ansøgning om udsætning af dyr, der ikke findes naturligt i Danmark. Resultatet heraf er følgende:

Naturstyrelsen vil i forbindelse med udsætningssager kræve følgende oplysninger:

Anmelder :

1. Hvem er ansvarlig for udsætningen?

Oplysninger om arten der ønskes udsat

1. Artsnavn (dansk og videnskabeligt).
1. Taxonomi (herunder oplysning om, hvorfra dyret er hentet samt genetiske variation af de udsatte dyr)
2. Beskrivelse af artens naturlige geografiske udbredelse, herunder dens naturlige habitat
3. Reproduktionsbiologi, kendt og forventet under danske forhold
4. Interaktion med andre dyrearter (f.eks. rovdyr, byttedyr, parasitter, konkurrenter), kendt og forventet under danske forhold (herunder også oplysning om, hvorvidt de udsatte dyr er fri for sygdomme og parasitter)
5. Fødevalg, kendt og forventet under danske forhold
6. Interaktion med miljøet

Oplysninger om udsætningen

1. Formålet med udsætningen
1. Tidspunkt for udsætningen (start og slut)
2. Antal dyr der udsættes

Oplysninger om selve udsætningsstedet og det omgivende område

1. Stedets/stedernes geografiske placering

1. Afstand til beskyttede områder, herunder beskrivelse af formål med beskyttelsen
2. Beskrivelse af økosystemer der sandsynligvis vil blive berørt af udsætningen

Oplysninger om vekselvirkningen mellem arten og miljøet

1. Forventet habitat for arten

1. Forventet spredningsevne for arten
2. Beskrivelse af økosystemer hvortil arten kunne spredes
3. Beskrivelse af konkurrence med andre arter (f.eks. fødegrundlag, levested)
4. Beskrivelse af sekundær effekt på andre arter (f.eks. ændring af habitat)
5. Andre potentielt vigtige vekselvirkninger med miljøet

Oplysninger om overvågning, kontrol og beredskab

1. Metoder til overvågning af de udsatte dyr (herunder metodens sensitivitet og pålidelighed)
1. Metoder til overvågning af påvirkning af miljøet (herunder metodens sensitivitet og pålidelighed)
2. Varighed og frekvens af overvågningen.
3. Metoder til undgå / mindske spredning af arten ud over udsætningsområdet
4. Metoder og procedurer til kontrol af arten i tilfælde af uventet spredning
5. Planer til beskyttelse af miljøet i tilfælde af uønskede virkninger.

E. EF-Habitatdirektivets bestemmelser i relation til udsætning af bæver (*Castor fiber*) i Danmark

Bæver (*Castor fiber*) er omfattet af *EF-habitatdirektivets bilag II og IV*.

EF-habitatdirektivets bilag II omfatter arter, som medlemstaterne skal foreslå bevaringsområder for til etableringen af det såkaldte NATURA 2000 netværk, EF-Habitatdirektivets artikel 3 og 4. Den overordnede målsætning for denne udpegning er at sikre en opretholdelse eller i givet fald at genoprette en gunstig bevaringsstatus for de pågældende arter, jf. direktivets artikel 2.

Miljø- og Energiministeriet har ikke foreslået områder for bæver i forslaget til EF-habitat-områder i Danmark.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at bevaringsområder for bæver først bør overvejes, når bæveren har opnået en naturligt vildtlevende bestand og kan siges at udgøre en integreret del af den danske natur.

I EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a) opregnet de arter, som medlemsstaterne på baggrund af direktivets artikel 12 skal træffe *"de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag IV, litra a), med forbud mod:*

a) alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen

b) forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer

....

d) beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder".

Af EF-habitatdirektivets artikel 16 fremgår, at: *"Hvis der ikke findes nogen anden brugbar løsning, og fravigelsen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde, kan medlemsstaterne fravige bestemmelserne i artikel 12...for at forhindre alvorlig skade navnlig på afgrøder, besætning, skove, fiskeri, vand og andre former for ejendom."*

Det er Naturstyrelsens vurdering, at bæveren vil blive omfattet af EF-Habitatdirektivets artikel 12 og 16, når bæveren har opnået en naturligt vildtlevende bestand og udgør en integreret del af den danske natur.

F. Vedr. beskyttelsesreglerne i lov om jagt og vildtforvaltning

Lov om jagt og vildtforvaltning omfatter pattedyr og fugle, som forekommer naturligt i den danske natur. Dyr, som udsættes, betragtes som vildt, når de har etableret vildtlevende reproducerbare bestande i naturen, medmindre de traditionelt betragtes som husdyr. Det betyder, at bævere, som udsættes i naturen, vil være vildt, når der er så mange, at de kan etablere en reproducerbar bestand. Det er styrelsens opfattelse, er det tilfældet, når der er udsat et par, hvilket har den praktiske betydning, at bæverne er omfattet af lovens fredningsbestemmelser. Jagt på bæver vil kun kunne ske, hvis bestanden bliver så stor, at den kan tåle et jagttryk. Hvis bæverne på længere sigt volder skade på skovbrug e. lign. kan den berørte lodsejer søge om en tilladelse til at regulere bestanden ved at nedlægge bævere.

237. Fortolkningsmanual til danske naturtyper omfattet af EF-habitatdirektivets bilag I

Naturstyrelsen har udgivet publikationen "Fortolkningsmanual til danske naturtyper omfattet af EF-habitatdirektivets bilag I", som er udsendt til bl.a. amter, kommuner, statslige myndigheder, organisationer og institutioner.

Habitatområderne er udpeget bl.a. på grundlag af forekomsten af en eller flere naturtyper opført på Habitatdirektivets bilag I. Hidtil har beskrivelse af disse naturtyper kun foreligget på engelsk i "Interpretation Manual of European Union Habitats, HAB 96/2 FINAL - EN, Version EUR 15", Europa Kommissionen 25. april 1996. Det er denne publikation, der nu foreligger på dansk, dog kun med beskrivelse af de naturtyper, der er udpeget habitatområder for i Danmark, men med danske artsnavne for arter, der forekommer i Danmark.

Yderligere eksemplarer af Naturstyrelsens publikation kan rekvireres i styrelsen. Publikationen er tillige lagt ind på styrelsens hjemmeside på adressen:

<http://www.sns.dk/natur/habitat/manual.htm>

(Naturstyrelsens brev af 14. januar 1999, J.nr. SN 1996-8625/42-0001)

238. Redaktionelle fejl i bekendtgørelse om internationale beskyttelsesområder

I Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 782 af 1. november 1998 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder er der følgende mindre redaktionelle fejl:

I § 4, stk. 3, nr. 12 mangler der et "i". Sidste del skal læses "eller fortsat i kraft i medfør af lovens § 114."

I kortbilag nr. 2 "EF-habitatområder" er nummeret for habitatområde nr. 4, Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb fejlagtigt angivet som "8".

239. Afbrænding af hede (NBSKL § 3)

En amtskommune bad Naturstyrelsen om en udtalelse om, i hvilke situationer afbrænding af hede kræver amtets dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, og i hvilke tilfælde afbrænding kan betragtes som led i den hidtidige drift af arealerne. Amtskommunen pegede specielt på førstegangspejde ved afbrænding.

Naturstyrelsen udtalte følgende:

"I følge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af bl.a. heder. Generelt gælder, at foranstaltninger, der klart tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand, kan ske uden dispensation. Det gælder f.eks. fjernelse af selvsået opvækst af træer og buske i begrænset omfang. Foranstaltninger, der går ud over almindelig pleje af områdets hidtidige tilstand, kræver dispensation, selv om de tager sigte på at forbedre naturtilstanden.

Specielt om heder bemærkes, at disse oftest er bevokset med lyng og forskellige andre mindre buskvækster. På mange hedearealer udgør buske og træer som gyvel, ene, eg, birk, bævreasp og selvsåede nåltræer som bjergfyr imidlertid et væsentligt element i vegetationen. Heden er sjældent et stabilt plantesamfund, og græsning, tidvis slåning, afbrænding og hugst er ofte en nødvendig forudsætning for, at hedens dværgbuske ikke bliver udkonkurreret af græs, buske og træer.

Ved vurderingen af om et plejetiltag kræver dispensation må det således tages udgangspunkt i områdets nuværende tilstand (vegetation) og virkningen af den planlagte plejetiltag. I almindelighed vil Naturstyrelsen betragte afbrænding af mindre delområder ad gangen og højst i alt 5-10 % af det pågældende hedeområde om året, som almindelig pleje, også selv om der er tale om førstegangspleje.

Derimod vil afbrænding af større hedeområder på én gang påvirke naturtilstanden i et sådant omfang og for så lang tid, at det vil kræve dispensation. Har større afbrændinger hidtil fundet sted med en vis regelmæssighed, vil afbrændingerne dog være at betragte som en fortsættelse af en hidtidig drift og derfor ikke kræve dispensation.

Hvad der i den konkrete situation må betragtes som almindelig pleje, og hvad der går ud her over, beror på en konkret vurdering. Naturstyrelsen vil derfor anbefale, at lodsejerne opfordres til at benytte forespørgselsordningen (naturtypebekendtgørelsens § 8)."

(Skr. af 17. december 1998, j.nr. SN 1996-004/ØKL-0002)

240. Vestre Landsrets dom af 12. februar 1998 som stadfæstet af Højesteret den 2. oktober 1998 om afvisning af sagsanlæg som for sent indgivet (NBSKL § 88)

Et statsskovdistrikt meddelte i 1995 afslag på en ansøgning om opførelse af et hus på klitfredet areal, jf. naturbeskyttelseslovens § 8.

Huset skulle erstatte et tidligere hus, der var opført i 50'erne/60'erne på lejet grund, men som sammen med flere andre huse skulle fjernes i 1973 i forbindelse med udstykning af ejendommen. Kun en del af ejendommen var omfattet af klitfredning, og huset lå på klitfredet

areal. Ifølge udstykningsplanen kunne huset flyttes til en nærmere bestemt placering (parcel 5).

De øvrige huse blev fjernet, men kommunen og Skovstyrelsen (for så vidt angår klitfredningen) forlængede fristen for fjernelse af huset på parcel 5, da ejeren ønskede at bruge det som arbejdsskur under byggeri af et nyt hus.

I 1985 blev 100 m klitfredningslinien p.gr.a. kysterosion revideret og omfattede nu det meste af ejendommen. Lodsejeren blev orienteret herom.

I 1989 meddelte kommunen i anledning af, at ejendommen var begæret på tvangsauktion, at fristen ikke ville blive forlænget yderligere.

Ejeren ansøgte nu kommunen om byggetilladelse til at opføre sommerhuset som anvist i udstykningsplanen. For så vidt angår klitfredningen rettede ejeren henvendelse til statsskovdistriktet, som i overensstemmelse med praksis i forbindelse med revision af klitfredningslinien gav tilsagn om at ville se velvilligt på en byggeanmodning, hvis den blev fremsendt inden 1 år.

Da byggeansøgningen var mangelfuld og ikke blev berigtiget trods kommunens rykkere, henlagde kommunen byggesagen i 1991. Huset var nu delvis nedrevet og "deponeret" på grunden.

I 1995 ønskede en ny ejer at genopføre sommerhuset. Statsskovdistriktet meddelte afslag under henvisning til praksis, hvorefter forbudet i naturbeskyttelseslovens § 8 kun fraviges under ganske særlige omstændigheder, som ikke fandtes at være til stede i denne sag, og idet fristen for det meddelte tilsagn til den tidligere ejer var væsentligt overskredet.

Naturstyrelsen afviste efterfølgende en af ejeren indgivet klage, da den var indgivet efter klagefristens udløb. Styrelsens afgørelse indeholdt en henvisning til naturbeskyttelseslovens § 88 om søgsmålsfristen på 6 måneder.

Vestre Landsrets dom

Ejeren søgte sagen prøvet ved domstolene, men da sagen var anlagt et par dage efter søgsmålsfristens udløb, påstod styrelsen sagen afvist. Ejeren nedlagde påstand om, at han først havde modtaget afgørelsen et par dage efter brevdatoen, og at sagen derfor var anlagt rettidigt.

Under sagens behandling blev rejst spørgsmål om postgangen i Naturstyrelsen. Styrelsen udtalte følgende om postgangen i styrelsen:

"Afgørelser, der skal postes til afsendelse, skal i følge almindelig intern procedure i styrelsen afsendes samme dag, som de er dateret. Der findes ikke nogen skriftlig instruks herom, men det er en uskrevet regel.

Når et brev afsendes fra et kontor, lægges det i færdigskrevet, lukket kuvert til kontorbetjentene, som indsamler post til afsendelse. Betjentene sørger for poststempling og afsendelse. Er et brev, der skal afsendes samme dag, ikke afleveret til betjentenes sidste tur på dagen, kan man indtil kl.16 aflevere brevet til afstempling og afsendelse i betjentstuen. Breve, som skal afsendes samme dag, men som først er klar til afsendelse efter kl. 16, afsendes af kontoret selv, idet de enkelte kontorer selv "sætter frimærker på" og tager brevet med på posthuset eller i postkassen."

Landsretten fulgte styrelsens påstand om afvisning under henvisning til dennes forklaring samt til, at et postsendt brev normalt kommer frem til adressaten dagen efter afsendelsen, og at det som udgangspunkt må antages, at brevet er kommet frem til sagsøger dagen efter, det er afsendt. Retten fandt ikke, at sagsøgeren ved sin forklaring havde sandsynliggjort, at dette ikke skulle være tilfældet. Retten bemærkede endelig, at sagsøgeren havde særlig anledning til at sikre sig bevis for, at afgørelsen måtte være modtaget senere end dagen efter brevets dato i en situation som den foreliggende, hvor sagsanlægget skete senere end 6 måneder efter afgørelsens datering.

Højesterets kendelse (2. oktober 1998)

Sagsøger kærede landsrettens dom til Højesteret, som den 2. oktober 1998 stadfæstede Vestre Landsret dom.

(Naturstyrelsens afgørelse af 24. oktober 1995, j.nr. SN 3731/NJ-0112 og 1996-1231/NJ-0016, VL dom af 12. februar 1998, j.nr. B-1982-96, HR kendelse af 2. oktober 1998, j.nr. 116/1998)

241. Naturklagenævnets afgørelse (formandsafgørelse) om opfyldning af en mose omfattet af en lokalplan (NBSKL § 3)

Et amt meddelte dispensation til opfyldning af en mose på ca. 400 m², beliggende i byzone og omfattet af en lokalplan fra 1977, der udlagde det pågældende område til offentlige formål med henblik på etablering af et idrætsanlæg.

Mosearealet, der udgjorde en del af et sammenhængende sø- og moseområde omfattende en sø på ca. 0,8 ha og ca. 0,5 ha mose, var planlagt inddraget som led i en udvidelse af et fodboldbaneanlæg.

Amtets dispensation blev givet på vilkår bl.a. af, at en yderligere opfyldning, der var forudsat i lokalplanen, blev opgivet.

Afgørelsen blev påklaget til Naturklagenævnet af en interesseorganisation, der navnlig henviste til, at sø- og moseområdet i sin sammenhæng utvivlsomt havde værdi for flora og fauna, udgjorde et værdifuldt friareal for områdets beboere og sikrede vådområdet en hensigtsmæssig afstand mellem boldbaner og beboelse.

En yderligere fodboldbane ville efter klagernes opfattelse kunne placeres således, at den ikke berørte § 3-området.

I formandsafgørelsen, der stadfæstede amtets dispensation, hedder det bl.a.:

"Naturbeskyttelseslovens § 3 indeholder et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af bl.a. moser, der er større en 2500 m². Der kan efter lovens § 65, stk. 3, dispenseres fra § 3 i særlige tilfælde.

Lokalplanbestemmelser angiver alene den mulige anvendelse af et areal under forudsætning af, at nødvendige tilladelser efter anden lovgivning opnås. Ved administrationen af dispensationer efter naturbeskyttelsesloven må det dog i forbindelse med ældre lokalplaner tages i betragtning, at planen kan være udformet med henblik på den lovgivning, der gjaldt før naturbeskyttelseslovens ikrafttræden den 1. juli 1992, og som med hensyn til beskyttelse af blandt andet moser var mindre restriktiv end naturbeskyttelsesloven.

Den foreliggende sag vedrører dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til et formål, der ikke umiddelbart kan gennemføres efter lokalplanen, men som forudsættes tilladt ved dispensation fra lokalplanen. Selv om der således ikke er tale om en arealanvendelse, der umiddelbart er forudsat i lokalplanen, findes naturbeskyttelsesloven også i dette tilfælde at måtte administreres lempeligt, således at naturbeskyttelseslovens regler ikke udelukker en arealanvendelse, der kan tillades ved dispensation fra lokalplanen fra 1977.

Med hensyn til vilkåret om, at opfyldning/arealudlæg i mosen, der er forudsat i lokalplan 4.1, skal opgives, bemærkes, at afgørelser om dispensation fra naturbeskyttelseslovens beskyttelsesregler i hvert tilfælde skal træffes ved konkret vurdering af foreliggende ansøgninger. Der kan derfor ikke fastsættes vilkår om, at kommunen skal afstå fra yderligere ansøgninger. Dette vilkår ophæves derfor.

Det understreges imidlertid samtidig, at det vil kunne indgå i vurderingen af en eventuel senere ansøgning om yderligere dispensation til opfyldning af moseareal, at der allerede er dispenseret ved denne afgørelse".

(Klagenævnets afgørelse af 23. nov. 1998, NKN j.nr. 97-131/200-0005, SNS j.nr. 1996-4316/0-0002).